BICITRANSCAT

Mobilitat pedalable transfronterera
Mobilité cyclable transfrontalière
Movilidad ciclable transfronteriza

Interreg
POCTEFA
BICITRANSCAT

UNIÓN EUROPEA
UNION EUROPÉENNE

JORNADA FINAL DEL PROJECTE EUROPEU BICITRANSCAT

Nova ruta Pirinexus Litoral, una aposta per la intermodalitat

Girona 19/05/2022

DOSSIER DE PREMSA

bicitranscat.cat

Diputació de Girona

1822-2022

Consorci Vies Verdes de Girona

Ajuntament de Figueres
www.figueres.cat

Pyrénées Orientales

Perpignan Méditerranée Métropole

CONSELL COMARCAL DE L'ALT EMPORDÀ

Projecte cofinançat pel Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER) / Projet cofinancé par le Fonds européen de développement régional (FEDER)
Proyecto cofinanciado por el Fondo Europeo de Desarrollo Regional (FEDER)

Pirinexus litoral, la nova ruta transfronterera ciclable

Els nous trams permeten enllaçar Figueres i Perpinyà per la costa combinant la bicicleta i el transport públic

La connexió s'ha dut a terme amb el projecte europeu Bicitranscat, amb socis públics de banda i banda de la frontera

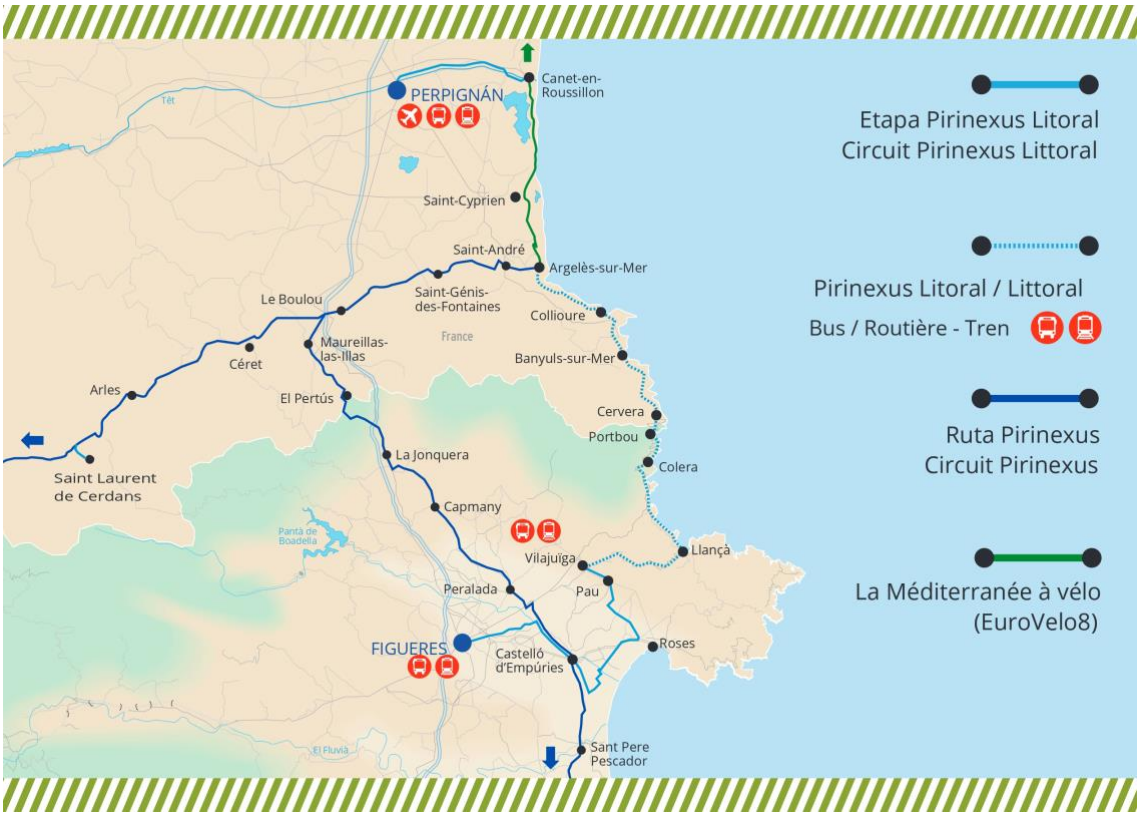

Pirinexus litoral

Si bé des de l'any 2013 existeix Pirinexus, que és una ruta circular de 353 km que uneix les comarques gironines amb la Catalunya Nord, ara un nou projecte europeu ha permès desenvolupar una variant litoral que esdevé una alternativa per al tram transfronterer entre Figueres i Perpinyà. Pirinexus litoral, que és com s'anomena aquesta nova ruta, permet als ciclistes recórrer part del litoral alt empordanès de forma sostenible combinant diferents mètodes de transport públic, com el tren i el bus.

El traçat uneix les principals destinacions turístiques de la comarques de Girona i els Pirineus Orientals i vol esdevenir una variant costanera i oferint així una alternativa a les carreteres sovint saturades en període estival.

La nova ruta entre Perpinyà i Figueres és una ruta ciclable a base de nous trams construïts o millorats, incorporant enllaços multimodals. Les principals actuacions han estat l'adequació de

trams de la ruta per fer-los aptes als ciclistes, la instal·lació de senyalització, de comptadors, aparcaments de bicicletes, endolls per a la recàrrega de bateries de bicis elèctriques, etc.

A l'Alt Empordà la ruta recorre els municipis de Figueres, El Far d'Empordà, Vila-sacra, Castelló d'Empúries, Peralada, Roses, Palau-Saverdera, Pau, Vilajuïga, Llançà, Colera i Portbou. Al tram de la Catalunya Nord, la ruta segueix per Cervera de la Marenda, Banyuls de la Marenda, Colliure, Argelers, Canet del Roselló i connecta amb l'àrea urbana de Perpinyà.

Pirinexus litoral ha estat possible gràcies al projecte Bicitranscat que ha liderat el Consorci de les Vies Verdes de Girona conjuntament amb l'Ajuntament de Figueres, el Conseil Départemental des Pyrénées-Orientales, el Consell Comarcal de l'Alt Empordà, i la Communauté urbaine Perpignan Méditerranée, i la Diputació de Girona com a ens associat.

Principals actuacions

A l'Alt Empordà les actuacions han permès enllaçar diferents segments aconseguint un traçat de 45 quilometres ciclables. Es tracta d'una etapa pràcticament plana, amb un desnivell de tan sols 90 metres. La ruta passa per punts d'interès turístic com Figueres, Roses, Castelló d'Empúries i els Aiguamolls de l'Empordà, i connecta amb la ruta Pirinexus.

Les principals actuacions dutes a terme han estat les obres per als carrils bici urbans a Figueres, Roses i Castelló d'Empúries, l'adequació de camins existents, la senyalització i col·locació de plafons informatius, io la instal·lació de carregadors i aparcaments de bicis. En el projecte també s'ha redactat el projecte de el carril bici i pont a Sant Pere Pescador (per poder-lo incloure en una actuació posterior).

Obres d'adequació del pas de bicicletes entre Figueres i Vilajuïga

La principal actuació duta a terme a l'Alt Empordà, ha estat en un recorregut d'uns 45 kilòmetres, que sortint de Figueres, transcorre per Vilatenim (municipi de Figueres), El Far d'Empordà, Vila-Sacra, Vilanova de la Muga (Peralada), Castelló d'Empúries, Aiguamolls de l'Empordà (Castelló), Empuriabrava (Castelló), Santa Margarida (Roses), Roses, Palau-Saverdera, Pau, fins a arribar a Vilajuïga.

Els treballs han tingut un cost de 336.556,84 € i han comprès l'adequació per a què tot l'itinerari tingui una amplada mínima de 2,5 metres, actuant sobre el ferm existent i la vegetació. S'han format guals amb formigó per evitar l'erosió del traçat, la reparació dels guals de fusta existents, i la col·locació d'aparcabicicletes. També s'ha fet l'estudi de zones òptimes per col·locar aparcaments i carregadors elèctrics per a les bicis, tanques noves, un comptador d'usuaris, i s'ha proposat una àrea de descans.

Adequació del traçat a la ciutat de Figueres

Les actuacions per adequar el traçat de Pirinexus Litoral al seu pas per la ciutat de Figueres, que és d'1,2 quilòmetres, han inclòs diferents obres i la seva senyalització. Una de les actuacions, amb una inversió de 362.395 euros, ha inclòs el tram entre el carrer Via Làctea i l'accés al camí de les Caboques, per tal d'unir el traçat del carril bici existent a la carretera N260 de Llançà, amb el camí de Vilabertran. Ha consistit en reparar les voreres i calçades, s'ha incorporat un carril bici segregat, senyalitzat i dotat de mobiliari urbà.

Una altra obra ha estat la d'adequació de l'accés a l'aparcament dissuasori de la carretera de Llançà, on amb una inversió de 47.908,18 euros s'ha arranjat el ferm i la pavimentació de l'itinerari per a vianants i bicicletes, i s'ha senyalitzat la ruta.

La resta d'actuacions, que han comptat amb una inversió de 31.876,28 euros, han permès senyalitzar els carrers Mollet de Peralada i Port de la Selva i segregar el carril bici protegit al carrer Mollet de Peralada. També la delimitació i senyalització d'un itinerari de vianants paral·lel a les vies del tren, la redistribució de l'aparcament dels Fossos per poder definir un itinerari de vianants i bicicletes paral·lel a les vies, protegit i senyalitzat, i la senyalització de la ruta des de l'Avinguda Vilallonga fins al cementiri, i també en alguns altres trams.

Recorregut d'accés a Roses

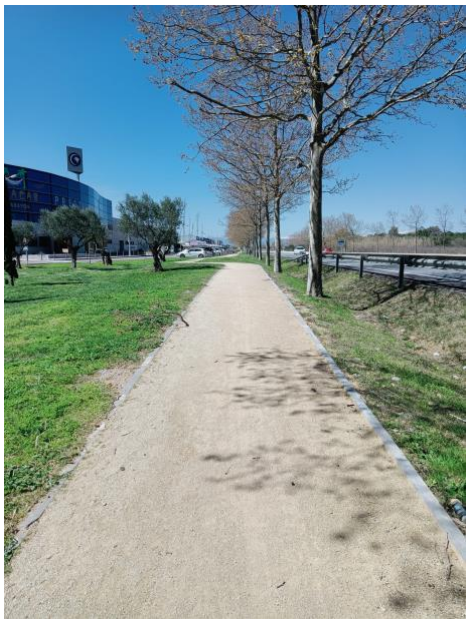

S'ha habilitat un recorregut ciclable entre la urbanització de Santa Margarida, a l'inici del terme municipal, al Pont de la Gola, en contacte amb el Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà, i l'oficina de Turisme situada a l'Avinguda de Rhode, 77 de Roses.

L'import d'adjudicació d'aquesta obra va ser de 128.550,40 € (IVA inclòs) i va consistir en un treball per trams durant un període d'uns sis mesos. Les principals obres incloses han estat la creació d'un nou traçat de 538 metres de carril bidireccional de 2m amplada amb paviment de sauló compactat entre els aparcaments de bicis de Santa Margarida i el final de la zona verda. En un tram de més d'un kilòmetre entre la rotonda de la benzinera i la de la carretera de Vilajuïga, s'han habilitat vorals d'1,5 metres d'amplada a ambdós costats de la carretera C-260 i la col·locació d'elements de cautxú reciclat de protecció i senyalització del carril

bici. I al tram de 367 metres que arriba fins la Ciutadella s'ha ocupat un dels dos carrils de l'Avinguda de Rhode en sentit Figueres, i una franja d'aparcament de vehicles existent, s'hi ha col·locat elements de protecció de cautxú, i s'ha creat un tram de carril bidireccional de 2m amplada.

Nou carril bici a Castelló d'Empúries

S'ha construït un nou tram de carril bici a Castelló d'Empúries, a la zona de la rotonda de Castelló Nou. El nou carril permet connectar aquesta zona de la rotonda amb els diferents camins naturals que formen part dels Aiguamolls de l'Empordà a més de facilitar la connexió entre Castelló nou i l'actual via verda que va des de Castelló a Empuriabrava resseguint la Muga. El nou tram de carril bici té una longitud de 390 metres. L'import d'adjudicació de l'obra ha estat de 74.441'54 € i ha requerit d'un període d'execució de 4 mesos.

En el tram que arranca a la Carretera de Sant Pere Pescador i acaba al punt on el carril bici connecta amb la carretera que va al Mas dels Puputs, les obres han consistit en la construcció segregada d'un carril totalment de nou en una zona agrícola, ocupant part del camp. Mentre que en el tram fins al camí conegut com a Carretera Fonda, que arriba als Aiguamolls, s'ha construït sobre la mateixa carretera existent, el camí del càmping, agafant part de l'ample d'aquesta.

Senyalització del traçat

S'ha elaborat una nova senyalització del traçat amb diferents tipologies i mides que va col·locada, majoritàriament sobre pals de fusta o alumini, segons l'entorn, o bé sobre suports existents que s'aprofiten. També s'ha fet el pintat horitzontal de diferents tipologies de senyals.

La ruta constarà de 6 grans plafons informatius, 4 a Girona i 2 a França; més de 150 senyals direccionals i unes 30 senyals de municipis.

Enllaços als Pirineus orientals

Les principals actuacions al traçat nordcatalà han consistit en el desenvolupament de nous trams d'itineraris ciclables, com l'enllaç de Sant Llorenç de Cerdans i la Forja del Mitg (que connecta amb Pirinexus), l'adequació de 4,8 km de camins forestals, l'enllaç d'Argelès sur mer (que connecta amb EuroVelo8) i Sureda (una etapa de 7Km). Això permet recórrer des d'Argelès fins al Voló, on es pot connectar amb Pirinexus.

La Comunitat Urbana de Perpinyà Méditerranée Métropole ha estat l'encarregada d'enllaçar la ruta ciclista europea EuroVelo 8, des de Canet-en-Roussillon fins a l'aglomeració de Perpinyà i el centre multimodal del Centre del Món (TGV, TER, autobusos urbans i autocars de la línia principal). La millora de la seguretat dels enllaços entre Perpinyà i Canet de Rosselló, mitjançant la connexió de la ciutat de Perpinyà amb la EuroVelo 8 i la costa, constituint una etapa de més de 17 quilometres, passant per les immediacions del riu Têt. El tram realitzat discorre vora el riu, a la riba baixa o a la riba alta, esdevenint una via verda totalment segura i immersa en l'entorn natural del riu. Ofereix una ruta diversificada de vegades ombrejada de vegades amb obertures al riu o fins i tot vistes panoràmiques del paisatge. En aquest tram que travessa la ciutat, la transformació és impressionant, ja que la ciutat vivia d'esquena al riu.

Perpignan Méditerranée Métropole ha apostat per un material ecològic i eficient per construir la via verda. Aquest material no invasiu per al medi natural és un innovador recobriment d'aspecte drenant gràcies a un aglutinant organo-vegetal. També ofereix una gran comoditat per a l'usuari, i és agradable a la vista.

A més, s'ha prestat molta atenció a l'entorn de la via verda, com la instal·lació d'una barrera antirizoma per evitar els brots de canya de Provença sobre el recobriment o la constitució d'una illa fresca o una renaturalització de la ribera amb més de cent arbres plantats. El suport al desenvolupament de la biodiversitat va ser un repte important per permetre finalment el desenvolupament ecològic al voltant del projecte.

Aquest tram s'uneix al nivell del pont D900 amb el carril bici construït pel Consell Departamental al llarg de la rambla Michelet que dóna accés a les estacions de tren i autobusos de Perpinyà Centre del Mon.

La principal obra en territori francès ha estat la construcció de l'enllaç entre la ruta EuroVelo 8 per les Alberes, entre Argelés i Sorède. Es tracta d'una obra de 8 quilòmetres que ha comptat amb una inversió de 700.000 euros.

L'altra actuació urbanística que s'ha dut a terme ha estat l'enllaç entre Saint-Laurent de Cerdans i l'actual traçat de la ruta Pirinexus. Es tracta d'un tram de 4 quilòmetres que ha suposat una inversió de 300.000 euros.

Estudis i actuacions per al foment dels desplaçaments intermodals

S'ha desenvolupat una aplicació web que permet a l'usuari el càlcul de recorreguts transfronterers, integrant totes les bases de dades existents SNCF, RENFE, Mou-te Girona, PMCU-autobusos interurbans, xarxa LiO, autobusos turístics del Principat, serveis de bicicletes a les estacions i els itineraris ciclables. La inversió per a dur a terme aquest actuació ha estat de 47.112 €.

Per poder desenvolupar l'aplicació ha calgut fer un inventari de tots els sistemes d'informació i dades existents amb l'objectiu de crear, un sistema d'informació multimodal transfronterer.

En la línia d'afavorir la combinació de diferents mitjans de transports sostenibles, s'ha elaborat un estudi sobre la implantació de nous serveis intermodals al voltant de les estacions de ferrocarril i d'autobusos de la zona transfronterera. El cost d'aquest estudi se situa sobre els 50.000 euros. Això ha permès identificar tots els serveis de bicicleta a les estacions d'autobusos i trens del territori de Bicitranscat.

Finalment s'ha dut a terme tota una tasca de digitalització de la informació de ciclisme del territori transfronterer. Això ha permès identificar totes les dades de ciclisme disponibles a banda i banda de la frontera i la seva estandardització. El darrer pas ha estat posar-les a disposició dels usuaris dins el càlcul d'un itinerari ciclista específic. Aquest últim s'ha integrat finalment a la plataforma creada com en forma de Widget. Aquesta actuació ha tingut un cost de 47.640 €

El futur del projecte

El treball conjunt dels socis en aquest projecte ha permès dissenyar línies de futur per a la continuïtat del projecte. Entre elles hi consta la millora dels serveis intermodals a totes les estacions de l'àmbit transfronterer, ja que és un primer pas imprescindible i una condició prèvia per al futur desplegament de l'eix transfronterer català. Es fa doncs necessari el desplegament de serveis de bicicletes a les estacions transfrontereres, d'un sistema d'informacions físics i digitals per millorar considerablement la informació per als viatgers transfronterers. També es pretén desenvolupar una nova versió de la plataforma digital que integri tot l'ecosistema de transport transfronterer, que pugui integrar mitjans de pagament àgils. La creació de tarifes adaptades a les pràctiques multimodals transfrontereres també afavorirà el desplegament d'aquest nou concepte de mobilitat.

Jornada final del projecte Europeu Bicitranscat

Per cloure el projecte Bicitranscat, que ha donat lloc a la nova ruta, el 19 de maig se celebrarà la Jornada final. Serà a la Casa de Cultura de Girona, de les 9:30h a les 13:30h. L'acte sota el lema "Nova ruta Pirinexus litoral, una aposta per la intermodalitat", vol ser la presentació de les tasques

realitzades pel Consorci i els socis del projecte, que s'inclou en el marc de les actuacions del projecte "EFA156/16 BICITRANSCAT"

El programa de la jornada inclourà l'exposició de treballs dels socis sobre la ruta transfronterera intermodal entre Girona i França. Aquest punt anirà a càrrec del Consorci de les Vies Verdes de Girona, l'Ajuntament de Figueres, el Conséil Departemental des Pyrénées-Orientales, el Consell Comarcal de l'Alt Empordà i la Communaute Urbaine Perpignan Méditerranée. A continuació hi haurà una ponència sobre mobilitat sostenible i intermodalitat: Experiències d'intermodalitat a Saragossa, a càrrec de Juan Ortiz, director gerent del Consorcio de Transportes del Área de Zaragoza. També es preveu la presentació del projecte «Ederbidea: mobilitat pedalable transfronterera als Pirineus atlàntics», a càrrec de Sabina Etcheverry del Département des Pyrénées-Atlantiques – Bayonne. I finalment l'exposició de l'experiència sobre l'ús de la bicicleta i moure's en tren per Europa, a càrrec d'Albert García, portaveu de la Coordinadora Catalana d'Usuaris de la Bicicleta (CCUB).

El projecte BICITRANSCAT, l'origen de la nova ruta intermodal

L'objectiu del projecte és unir els destins turístics de les comarques gironines i del departament francès dels Pirineus Orientals, a través d'una xarxa ciclable interconnectada a diferents mitjans de transport públic, afavorint així la mobilitat sostenible i permetent una variant pel litoral del territori que suposi una alternativa a les carreteres sovint saturades a l'estiu.

Bicitranscat ha desenvolupat un nou eix litoral de mobilitat sostenible transfronterer connectat a la ruta ciclista d'interès europeu EuroVelo 8 «la Ruta del Mediterrani (Cadis – Atenes)» i a la via "Pirinexus". Aquest projecte compleix així amb les altes expectatives dels turistes itinerants, turistes amb residència fixa i població local, ja ressaltats pel projecte previ Enllaç.

Per a això, s'han dut a terme tres grans àrees de treball:

1. La construcció d'un nou tram ciclable, mitjançant el desenvolupament d'una xarxa de rutes que constitueixen connexions amb vies ja existents com són la EuroVelo 8 i Pirinexus, i sobretot connexions amb el transport públic, com les estacions de TGV i AVE de Perpinyà i Figueres, millorant així l'oferta de transport transfronterer sostenible existent.
2. Desenvolupament de nous serveis de mobilitat sostenible (aparcaments de bicicletes i porta-bicis) i la facilitació de la cooperació transfronterera multimodal (modes d'accés, informació, desenvolupament d'aplicacions).
3. L'estudi del comportament dels usuaris en aquests eixos de transport sostenibles transfrontereres i la mesura de l'impacte econòmic de les millores en l'oferta de transport a tot el territori.

Finançament POCTEFA

El projecte Bicitranscat EFA156/16 té un pressupost de 4.689.269,25 euros, cofinançats al 65 % pel Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER) mitjançant el Programa Interreg V-A Espanya-França-Andorra (POCTEFA 2014-2020) i la resta per la Diputació de Girona, conjuntament amb el Conseil Départamentale des Pyrénées-Orientales, la Communauté Urbaine Perpignan Méditerranée, l'Ajuntament de Figueres, el Consell Comarcal de l'Alt Empordà i el Consorci de les Vies Verdes de Girona.

POCTEFA cofinança projectes de cooperació transfronterera dissenyats i gestionats per actors de tots dos costats dels Pirineus i de les zones litorals que participen en el programa preservant el desenvolupament intel·ligent, sostenible i integrador del territori.

Socis

En aquesta iniciativa hi participen sis socis:

- **Consorci de les Vies Verdes de Girona**

  És el cap de files del projecte. Es va crear l'any 2003 i està integrat per la Diputació de Girona i els municipis i consells comarcals adherits, per on discorren les vies verdes de les comarques gironines. La seva tasca principal és la de realitzar el manteniment i millora de la infrastructura, la promoció del seu ús i l'ampliació de la xarxa. Des de 2013 gestiona també la xarxa Pirinexus, 353 km de ruta pedalable que uneix les comarques gironines amb la Catalunya francesa.

- **Ajuntament de Figueres**

  L'Ajuntament de Figueres, s'organitza en cinc àrees administratives o de serveis: Serveis Econòmics i generals, Serveis a les persones, Serveis al territori, Serveis de promoció Econòmica i Serveis Urbans.

- **Conseil Départamentale des Pyrénées-Orientales**

  Le Département des Pyrénées-Orientales és l'assemblea deliberativa del departament francès dels Pirineus Orientals, una unitat territorial descentralitzada situada al sud de la regió occitana. Està integrat per 34 regidors generals dels 17 cantons dels Pirineus Orientals, és a dir, de la Catalunya del Nord i del territori occità de la Fenolleda. Té la seu del département a la ciutat de Perpinyà. Els départements es categoritzen per número i els Pirineus Orientals són el número 66.

- **Communauté Urbaine Perpignan Méditerranée**
  La Communauté urbaine Perpignan Méditerranée Métropole és una agrupació supramunicipal els quals, regits pel codi general de col·lectivitats territorials, agrupen 36 municipis que han decidit gestionar àrees de serveis en comú. Té la seu a la ciutat de Perpinyà. La comunitat urbana gestiona diverses àrees d'intervenció, en cadascuna de les seves ciutats membres, que transfereixen les seves pròpies competències en els àmbits de transport, planificació, residus, aigua, música, habitatge i desenvolupament econòmic.
- **Consell Comarcal de l'Alt Empordà**

  El Consell Comarcal de l'Alt Empordà és la institució que agrupa els 68 municipis de la comarca de l'Alt Empordà. Constituït l'any 1987, dóna serveis en àmbits tan diversos com serveis socials, habitatge, medi ambient, cultura, esports, joventut, promoció econòmica i turisme. És en aquesta darrera àrea on es coordina el projecte BICITRANSCAT.

- **Diputació de Girona**

  La Diputació de Girona és l'ens de govern supramunicipal del conjunt de les comarques gironines. La seva àrea geogràfica d'actuació inclou tots els municipis de l'Alt Empordà, el Baix Empordà, la Cerdanya, la Garrotxa, el Gironès, el Pla de l'Estany, el Ripollès i la Selva, a més de tres d'Osona (Espinelves, Viladrau i Vidrà). Integren la Diputació vint-i-set diputats,

elegits a partir de les eleccions municipals. Té la seu al Barri Vell de Girona, a la pujada de Sant Martí, 4-5.

El territori transfronterer, un tresor compartit

La ruta Pirinexus Litoral és un eix pedalable de mobilitat sostenible que travessa els paratges del litoral gironí i connecta amb la Catalunya del Nord (al Departament dels Pirineus Orientals). És un eix intermodal, que combina trams de ruta per fer amb bicicleta i d'altres amb transport públic, sigui en tren o en bus. Té connexió amb la ruta EuroVelo 8 i s'enllaça amb Pirinexus, la gran ruta de les comarques gironines, com també amb les vies verdes de Girona. Pirinexus Litoral s'enllaça, així mateix, amb estacions de transport públic, que uneixen les principals destinacions turístiques de manera sostenible.

PERPINYÀ

Capital del Regne de Mallorca al segle XIV, del Rosselló i dels Pirineus Orientals actuals. Descobriu les joies d'aquesta preciosa ciutat catalana, com el Castellet, o el Palau dels Reis de Mallorca, inscrita com a Gran Espai Occitània.

Més informació: https://perpignanmediterraneetourisme

PORTBOU

Població amb cultura de frontera i memòria de l'exili, i amb un patrimoni urbà de caràcter internacional. Hi destaquen l'edifici de l'estació, l'església, el cementiri (amb vestigis maçons) i el memorial al filòsof Walter Benjamin.

Més informació a: www.portbou.cat/turisme

CAP DE CREUS

El Parc Natural de Cap de Creus, situat entre la terra i el mar, té una configuració que és única al món, determinada per la força de la tramuntana. Gaudiu de la vegetació protegida, d'extenses praderies de fanerògames i d'un fons marí excepcional, amb corall vermell, i visiteu el monestir de Sant Pere de Rodes i el far.

Més informació: https://parcsnaturals.gencat.cat/ca/xarxa-de-parcs/cap-creus

ROSES

Vila d'essència mediterrània, dona nom a la badia de Roses. Gaudiu de les seves platges obertes i cales petites, que es reparteixen pel cap de Creus, i visiteu el conjunt historicoartístic de la Ciutadella, el castell de la Trinitat i el parc megalític.

Més informació: www.visit.roses.cat

AIGUAMOLLS DE L'EMPORDÀ

El Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà, amb 4.729 hectàrees i nou recorreguts diferents (dos dels quals, per fer amb bicicleta), és una de les principals zones humides de Catalunya, on s'observa una gran varietat d'espècies animals (més de 300 espècies d'ocells) i vegetals..

Més informació: https://aiguamollsdelemporda.cat

FIGUERES

Capital de la comarca de l'Alt Empordà, Figueres té cinc museus, dels quals destaca el Teatre-Museu Dalí. Visiteu el castell de Sant Ferran, que és la fortalesa moderna més gran d'Europa, i passegeu per la Rambla de la ciutat, que sovint es converteix en l'escenari de fires i festivals.

Més informació: https://turismefigueres.com

Fotografies

https://www.dropbox.com/sh/reuerk6cpttbadi/AACqn83_G7zCJgRV_5ZAW2vma?dl=0

Contacte

info@viesverdes.org

Tel: 972 486950

www.bicitranscat.cat

www.viesverdes.org